

Niet telen in de grond steeds meer in trek

De interesse voor niet telen in de grond stijgt. Er vindt onderzoek plaats met bladgewassen, prei en aardbei. Het lijkt zo perspectiefvol dat LNV tot 2013 ruim financiële middelen beschikbaar stelt, aangevuld met geld uit de sector.

DOOR JANJO DE HAAN
PPO-agv

Bij het door PPO-agv en proeftuin Zwaagdijk uit te voeren project 'Teelt de grond uit' gaat het om de invoering van nieuwe teeltsystemen in de praktijk. Dat betreft niet alleen de teelt zelf (rassen, bemesting, water geven en gewasbescherming), maar ook de inrichting van de teeltsystemen (automatisering, mechanisering, economische haalbaarheid en ruimtelijke inpassing). Verwacht wordt dat de meeste gewassen wel in nieuwe systemen zijn te telen. De hamvraag is of het economisch haalbaar is én voldoende tegemoet komt aan alle maatschappelijke wensen. Dit jaar wordt met innovatieve telers en adviseurs bekeken welke gewassen het meest kansrijk zijn voor het project en welke problemen en kansen er liggen. Daarnaast vindt een inventarisatie plaats van telersinitiatieven gericht op niet telen in de grond. Ten derde worden voor bladgewassen en prei nieuwe systemen ontwikkeld en wordt bekeken welke acties nodig zijn om uiteindelijk beter aan vragen vanuit de markt en de maatschappij te kunnen voldoen. Aan het eind van het jaar kiezen PPO en proeftuin Zwaagdijk de meest perspectiefvolle systemen wat betreft de kans op economische haalbaarheid én op verbetering van de waterkwaliteit om mee aan de slag gaan. Dat moet eind 2013 leiden tot in de praktijk getoetste prototypen van systemen voor 'Teelt de grond uit' die klaar zijn voor verdere toepassing en doorontwikkeling. In het project gaat het om prei, bladgewassen, aardbei, kool en asperge. Is er interesse om deel te nemen aan de ontwikkeling van nieuwe teeltsystemen of zijn er eigen ideeën, neem dan contact op: (0320 - 29 12 11 of via een mail naar Janjo.dehaan@wur.nl).

BLADGEWASSEN

Proeftuin Zwaagdijk begon in 2007 met ijsbergsla en lollo rossa op drie verschillende gotensystemen. Sindsdien is gewerkt met drijvende teeltsystemen en diverse gewassen. Het drijvende systeem lijkt voor veel gewassen perspectiefvol. Vragen zijn er over het type en de grootte van het opkweekmedium (perspot, steenwol of kokos), de rol van zuurstof en de watergeefstrategie. Ook wordt onderzocht hoe het staat met residu en kans op windschade. Om rendabele systemen te krijgen zal arbeidsbesparing nodig zijn, bijvoorbeeld via mobiele technieken.

Ook dit jaar leidt fertigatie in prei tot opmerkelijke productieresultaten.

Verder is dit jaar in ijsbergsla fertigatie met automatische aansturing van de irrigatie bekeken.

AARDBEI

Behalve voor stellingen neemt bij aardbei de belangstelling toe voor de teelt op ruggen met fertigatie en folie en - zij het in mindere mate - op verhoogde ruggen met veenbalen. Aan efficiënter gebruik van water en nutriënten is bij alle systemen nog weinig aandacht besteed en bij de stellingenteelt wordt het voedingrijke water nauwelijks gerecycled. Er liggen dus kansen om nutriëntenemissies sterk te beperken. In de stellingenteelt zijn diverse varianten ontwikkeld, mede omdat nog nauwelijks onderzoek naar deze teelt plaatsvond. Verder zijn er vragen rond plantmethoden en een efficiënte bestrijding van ziekten en plagen in vergelijking met de grondteelt.

PREI

In prei is de afgelopen jaren onderzoek uitgevoerd naar effecten van fertigatie op de productie en kwaliteit, en naar vermindering van nutriëntenemissies. In 2008 zorgde fertigatie voor een 3 tot 4 ton hogere opbrengst per hectare, bij een gelijke bemesting als de standaard korrelbemesting met KAS. Zelfs een gereduceerde bemesting met fertigatie leidde tot een betere productie. Verhoging van het aantal planten per hectare met fertigatie pakte eveneens gunstig uit. Met 160 duizend planten per hectare kwam de productie op 43 ton. Met 250 duizend planten was het meer dan 50 ton. Vorig jaar werden zes systemen getest voor de preiteelt op water. Dit jaar zijn met de 3 meest kansrijke 2 teelten uitgevoerd die teelttechnisch tot goede resultaten hebben geleid. ■